

LUPANG HINIRANG

MGA KUWENTO NG PAGESASALUGAR NG UP DILIMAN

LUPANG HINIRANG

MGA KUWENTO NG
PAGSASALUGAR NG UP DILIMAN

Bulwagan ng Dangal University Heritage Museum

15 Pebrero - 12 Abril 2019

UP DILIMAN AREA & CULTURE MUSEUM 2019
Labad-Gunita
sa Lupang Hinirang

LUPANG HINIRANG

Ang mga kuwento ng pagsasalugar ay mga artikulasyon ng pinagmulan at mga paraan ng pamamalagi ng isang komunidad. Ito ay isang naratiba na maaaring nasa anyo ng kasaysayang institusyonal, kasaysayang oral, malikhaing pagsulat, sining biswal, o kaya ay pagtatanghal – ang kuwento ay isang dinamikong pagsasabuhay ng mga ideya ng pagkakakilanlan - mayroon itong boses at perspektiba na naka-ugat sa kasaysayan, isinusulong sa kasalukuyan at hinuhubog ang hinaharap. Itinuturing ng eksibisyon na may kapangyarihan ang kuwento na humulma ng isip at damdamin tungkol sa isang komunidad. Sa ganitong perspektiba, maaari rin nating maunawaan na ang proseso ng pagkukuwento ukol sa isang lugar ay isang proseso ng pagsasakapangyarihan.

Ang kuwento ng Unibersidad ng Pilipinas Diliman ay masasabing malalim at makulay. Layunin ng eksibisyon na tahakin ang mga kuwento ng pagsasalugar mula sa lente ng kasaysayan, antropolohiya at heograpiya, gamit ang pamamaraang arkibo, etnograpiya, mga panayam, palihan at konsultasyon, at pagtatanghal ng mga likhang-sining na ukol sa buhay at kultura ng UP Diliman.

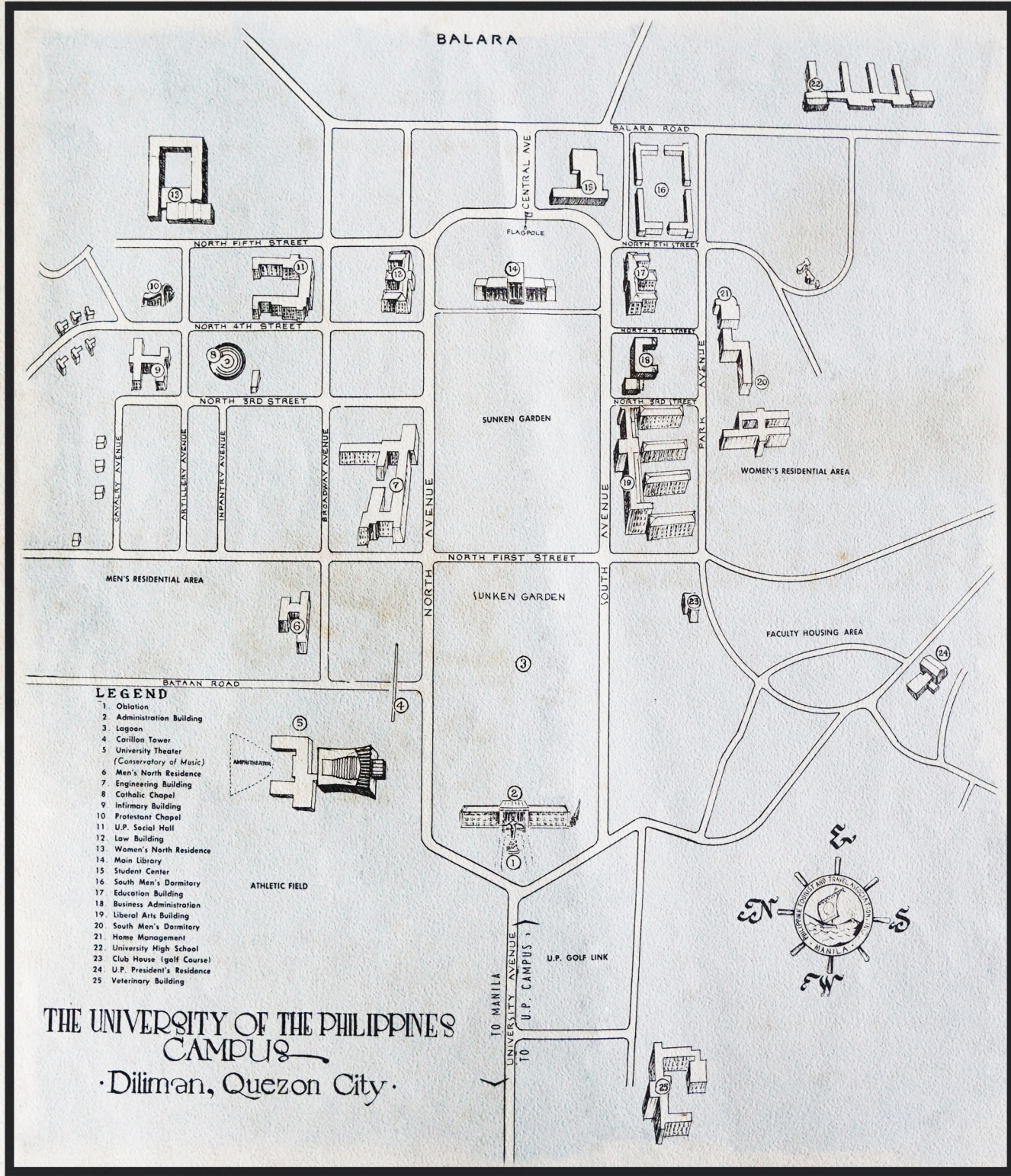
Ito ay isang pagbabalik-tanaw sa UP Diliman sa ika-70 anibersaryo ng paglipat nito mula Maynila noong 1949 bilang “lupang hinirang” -- bilang tahanan ng malayang kaisipan ng mga iskolar ng bayan. Paano nahubog ng pagsakop at pananatili ng Unibersidad ang lugar na kanyang naging bagong tahanan? Ano ang mga nabuo at nabubuong kuwento ng mga naninirahan dito -ng kanilang mga tagumpay at kabiguan? Sino-sino at ano-ano ang mga bumubuo sa mga kuwentong ito? Ano ang sinasabi ng mga kuwentong ito tungkol sa buhay sa UP Diliman? Ang eksibisyon ay naglalayong hikayatin ang lahat na makisangkot sa pagbubuo ng kuwento ng UP Diliman bilang isang komunidad na naghahangad ng isang kinabukasan na puno ng malasakit para sa isa't isa.

Mga Perspektiba sa Kasaysayan ng UP Diliman

Ang eksibisyon ay pagbabalik-tahak sa kasaysayan ng Unibersidad ng Pilipinas sa Diliman bilang isang institusyong akademiko nang nakapaloob sa perspektiba ng kasaysayang pampook. Sinusuri ang iba't ibang bahagi ng buhay dito mula 1949 hanggang kasalukuyan. Sa ganitong pamamaraan ay naipamamalas ang mahalagang papel ng mga gawaing akademiko at panlipunan ng mga estudyante, sa anyo ng mga pananaliksik at publikasyon at mga aktibong pagkilos upang maging bahagi ng lunas sa mga problema ng bansa.

Bukod sa mga estudyante, ang UP Diliman ay binubuo rin ng iba't iba pang residente. Bahagi rin ng buhay akademiko ang mga suportang nagmumula sa mga tahanan at dormitoryo, mga kainan, mga lugar pampasigla, at iba pa. Sa layuning matunton ang diskurso ng paglikha ng lugar o placemaking, matutunghayan din sa eksibit ang kuwento ng mga residente na nauna nang itinuring na tahanan ang Diliman, bago ang paglipat dito ng Unibersidad. Ang makukulay na kuwento ng Diliman bilang isang komunidad ay isinasalarawan mula sa perspektiba ng iba't ibang sektor na kumakalinga rito, mula noon at hanggang sa kasalukuyan.

Kung ituturing na isang kuwento, ang UP Diliman ay isang naratibang inilalahad mula sa iba't ibang perspektibang tumutuon sa mapangambang simula, mapagtanggol at mapanghimag sik na kasalukuyan, at marubdob na pag-asam sa kaiga-igayang hinaharap.

BALARA

BALARA ROAD

CENTRAL AVE

NORTH FIFTH STREET

NORTH 4TH STREET

NORTH 3RD STREET

NORTH FIRST STREET

MEN'S RESIDENTIAL AREA

SUNKEN GARDEN

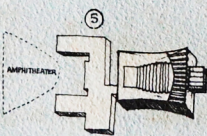
WOMEN'S RESIDENTIAL AREA

FACULTY HOUSING AREA

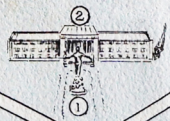
BATAAN ROAD

LEGEND

- 1 Oblation
- 2 Administration Building
- 3 Lagoon
- 4 Carillon Tower
- 5 University Theater (Conservatory of Music)
- 6 Men's North Residence
- 7 Engineering Building
- 8 Catholic Chapel
- 9 Infirmary Building
- 10 Protestant Chapel
- 11 U.P. Social Hall
- 12 Law Building
- 13 Women's North Residence
- 14 Main Library
- 15 Student Center
- 16 South Men's Dormitory
- 17 Education Building
- 18 Business Administration
- 19 Liberal Arts Building
- 20 South Men's Dormitory
- 21 Home Management
- 22 University High School
- 23 Club House (golf Course)
- 24 U.P. President's Residence
- 25 Veterinary Building

ATHLETIC FIELD

THE UNIVERSITY OF THE PHILIPPINES
 CAMPUS
 Diliman, Quezon City.

UNIVERSITY AVENUE
 TO MANILA
 TO U.P. CAMPUS

U.P. GOLF LINK

PINAGMULAN:

Mga Unang Taon ng UP 1908 - 1949

1908

Itinatag ang Unibersidad ng Pilipinas (UP) noong 18 Hunyo sa bisa ng Philippine Commission Act No. 1870.

1908-1910

Yumabong ang UP sa pagkakatatag ng iba't ibang kolehiyo, tumaas ang bilang ng kaguruan at mag-aaral, at nagtayo ng mga gusaling magiging kanlungan ng malayang edukasyon. Itinatag ang mga sumusunod sa panahong ito: School of Fine Arts, College of Agriculture, College of Medicine and Surgery, College of Liberal Arts, College of Engineering, College of Veterinary Science, at College of Laws.

C. B. No. 33.

[No. 1870.]

AN ACT FOR THE PURPOSE OF FOUNDING A UNIVERSITY FOR THE PHILIPPINE ISLANDS, GIVING IT CORPORATE EXISTENCE, PROVIDING FOR A BOARD OF REGENTS, DEFINING THE BOARD'S RESPONSIBILITIES AND DUTIES, PROVIDING HIGHER AND PROFESSIONAL INSTRUCTION, AND FOR OTHER PURPOSES.

By authority of the United States, be it enacted by the Philippine Legislature, that:

SECTION 1. The Governor-General is hereby authorized, within the powers and limitations hereinafter specified, to establish in the city of Manila, or at the point he may deem most convenient, a university which shall be known by the designation of "University of the Philippines," the same being organized as a corporation under that name.

SEC. 2. The purpose of said university shall be to provide advanced instruction in literature, philosophy, the sciences, and arts, and to give professional and technical training.

SEC. 3. No student shall be denied admission to the university by reason of age, sex, nationality, religious belief, or political affiliation.

SEC. 4. The government of said university is hereby vested in a board of regents to be known as the "Board of Regents of the University of the Philippines." The Board of Regents shall be comprised of the Secretary of Public Instruction, the Director of Education, the chairman of the Committee of Public Instruction of the Philippine Assembly, the president of the university, and five additional members to be appointed by the Governor-General, by and with the advice and consent of the Philippine Commission. The president of the university shall be selected and his compensation shall be fixed by the Board of Regents, of which board he shall be ex officio chairman. The members of the Board of Regents appointed by the Governor-General shall hold office for a term of five years: *Provided, however,* That the regents first appointed by the Governor-General shall hold office as follows: One for one year, one for two years, one for three years, one for four years, and one for five years, the term of office of each to be specified in his appointment by the Governor-General. In case of a vacancy among the members of the Board of Regents appointed by the Governor-General, such vacancy shall be filled by appointment by the Governor-General, by and with the advice and consent of the Philippine Commission, and such appointees shall hold office for the unexpired term. All members of the Board of Regents shall be citizens of the Philippine Islands or of the United States, and shall be residents of the Philippine Islands. Members shall serve without compensation other than actual and necessary traveling expenses incurred either in attendance upon meetings of the Board or upon other official business authorized by resolution of the Board.

SEC. 5. The University of the Philippines shall have the general powers set out in section thirteen of Act Numbered Fourteen hundred and fifty-nine,¹ and the administration of said university and the exercise of its corporate powers are hereby vested in the Board of Regents.

SEC. 6. The Board of Regents shall have the following powers and duties, in addition to its general powers of administration and the exercise of the powers of the corporation:

(a) To receive and appropriate to the ends specified by law such sums as may be provided by law for the support of the university;

(b) To provide for the establishment of a College of Philosophy, Science, and Letters; a College of Law and of Social and

Political Science; a College of Medicine and Surgery; a College of Pharmacy; a College of Dentistry; a College of Veterinary Science; a College of Engineering; a College of Mines; a College of Agriculture; and a School of Fine Arts: *Provided,* That the Board of Regents may establish these colleges or any of them as soon as in its judgment conditions shall favor their opening and funds shall be available for their maintenance: *And provided further,* That the Board of Regents, by and with the approval of the Governor-General, shall have power to combine two or more of the colleges authorized by this Act, in the interests of economy and efficiency: *And provided further,* That the Philippine Medical School, as established by Act Numbered Fourteen hundred and fifteen,¹ as amended, shall become the College of Medicine and Surgery of the Philippine University as soon as two or more colleges of the University of the Philippines shall have been established and in actual operation;

(c) To confer the usual honorary degrees upon persons other than graduates of the university in recognition of learning, statesmanship, or eminence in literature, science, or art: *Provided,* That such degrees shall not be conferred in consideration of the payment of money or other valuable consideration;

(d) To establish chairs in the colleges hereinbefore mentioned, and to provide for the maintenance or endowment of such chairs, as well as to provide for such other professors, assistant professors, instructors, tutors, and lecturers as the progress of instruction may make necessary, and to fix the compensation pertaining to such positions;

(e) To appoint, on recommendation of the president of the university, professors, instructors, lecturers, and other employees of the university, to fix their compensation and to remove them for cause after an investigation and hearing shall have been had;

(f) To approve the courses of study and rules of discipline drawn up by the university council as hereinafter provided; to fix the tuition fees required of students, as well as matriculation fees, graduation fees, and fees for laboratory courses, and all special fees; and to remit the same in special cases;

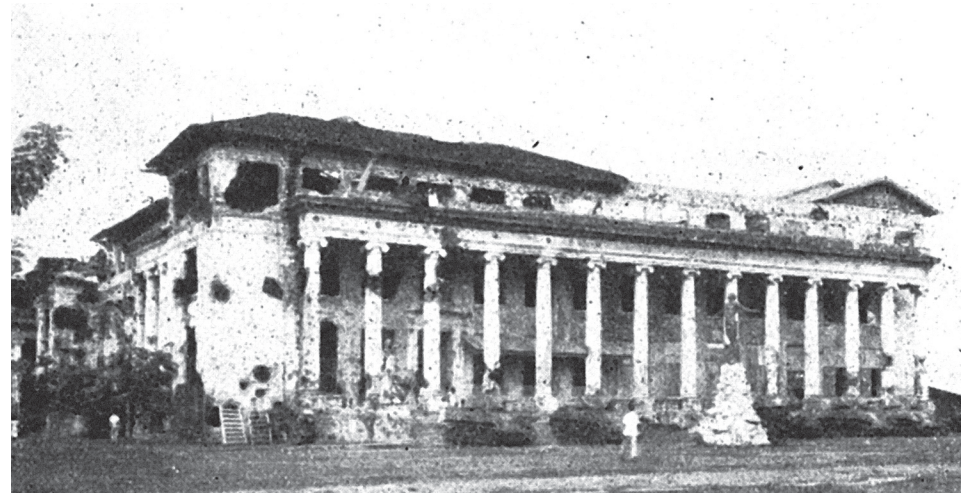
(g) To provide fellowships and scholarships and to award the same to students giving special evidence of merit;

(h) To prescribe rules for its own government, and to enact for the government of the university such general ordinances and regulations, not contrary to law, as are consistent with the purposes of the university as defined in section two of this Act.

SEC. 7. A quorum of the Board of Regents shall consist of a majority of all the members holding office at the time the meeting of the Board is called. All process against the Board of Regents shall be served on the president or secretary thereof.

SEC. 8. On or before the tenth day of August of each year the Board of Regents shall file with the Governor-General a detailed report, setting forth the progress, condition, and needs of the university.

SEC. 9. There shall be a university council, consisting of the president of the university and of all instructors in the university holding the rank of professor, associate professor, or assistant professor. The council shall have power to prescribe the courses of study and rules of discipline, subject to the approval of the Board of Regents. It shall fix the requirements for admission to any college of the university, as well as for graduation and the receiving of a degree. The council alone shall have the power to recommend students or others to be recipients of degrees. Through its president or committees it shall have disciplinary power over the students within the limits prescribed by the rules of discipline approved by the Board of Regents. The powers and duties of the president of the university, in addition to those specifically provided for in this Act, shall be those usually pertaining to the office of president of a university.

1938-1948

Noong dekada '30, sa panahon ng Komonwelt, nagsimulang umigting ang damdaming nasyonalista sa pamamagitan ng pagiging kritikal at sa pakikisangkot ng mga mag-aaral at kaguruan sa mga isyung panlipunan. Taong 1940, umugong ang mga usapin sa planong paglipat ng UP sa 493 hektaryang lupa – ang lupaing Diliman (Diliman estate) na pinangunahan ni Pangulong Bienvenido M. Gonzalez ng UP at Pangulong Manuel L. Quezon. Nagkaroon ng matinding debate hinggil dito na nilahukan ng mga guro, mag-aaral, magulang, at alumni.

1941-1945

Sa panahon ng Ikawalang Digmaang Pandaigdig, pangunahing nasira ang Lungsod ng Maynila. Hindi nakaligtas ang mga gusali ng UP sa pagkasirang dulot ng pag-atake ng mga hukbo ng Estados Unidos sa nakakubling mga Hapon. Matapos ang digmaan, napilitan ang buong pamantasan na lisanin ang Maynila at tumungong Diliman.

Second National Assembly) Com. Act No. 442
 First Session)

B. No. 938

AN ACT TO DIRECT THE TRANSFER OF THE UNIVERSITY OF THE PHILIPPINES TO A SITE OUTSIDE THE CITY OF MANILA, APPROPRIATING FUNDS THEREFOR.

Be it enacted by the National Assembly of the Philippines:

sec. 1. The Board of Regents is directed to transfer all the colleges, schools and units of the University of the Philippines, located in Manila, to a site outside of said city, to be chosen by said Board with the approval of the President of the Philippines. Upon the transfer of any or all of said colleges, schools or units, the grounds, buildings and other improvements pertaining thereto, exclusive of furniture and equipment, shall become the property of the National Government.

sec. 2. To carry out the purposes of this Act, including the acquisition, improvement, and conditioning of the land or lands to which the University shall be transferred, the construction, maintenance, and repair of buildings and improvements, and the acquisition of fixtures and equipment, the sum of seventeen million five hundred thousand pesos is appropriated out of the proceeds of the excise tax on coconut oil. Said sum shall be released for expenditure in amounts and on the dates hereinbelow set forth, upon certification of the availability of funds by the Secretary of Finance and upon approval by the President of the Philippines:

Upon approval of this Act, for the purposes above mentioned, including the construction of a hospital .....

.....	₱8,500,000.00
On July 1, 1940	1,500,000.00
On July 1, 1941	1,500,000.00
On July 1, 1942	1,500,000.00
On July 1, 1943	1,500,000.00
On July 1, 1944	1,500,000.00
On July 1, 1945	300,000.00

On July 1, 1946	₱300,000.00
On July 1, 1947	300,000.00
On July 1, 1948	300,000.00
On July 1, 1949	300,000.00
	₱17,500,000.00

sec. 3. The style of architecture of the buildings and improvements to be constructed in the new site of the University shall be expressive of the culture, characteristics, and ideals of the Philippine Nation. To secure this end, the Board of Regents is authorized to open and prescribe the rules for a contest for the selection of the best plan for the said buildings, improvements, and grounds. The sum of twenty-five thousand pesos is set aside from the funds herein appropriated, to be awarded as a prize for the winner. The board of judges of this contest shall be composed of three members to be named by the President of the Philippines

sec. 4. The Board of Regents shall make an annual report to the President of the Philippines and to the National Assembly of the progress of said transfer.

sec. 5. This Act shall take effect upon its approval.

Approved, June 3, 1939.

*****

Second National Assembly) Com. Act No. 443 B. No. 954
First Session)

AN ACT TO AMEND SECTION FOUR OF ACT NUMBERED EIGHTEEN HUNDRED AND SEVENTY, AS AMENDED, COMMONLY KNOWN AS THE CHARTER OF THE UNIVERSITY OF THE PHILIPPINES.

Be it enacted by the National Assembly of the Philippines:

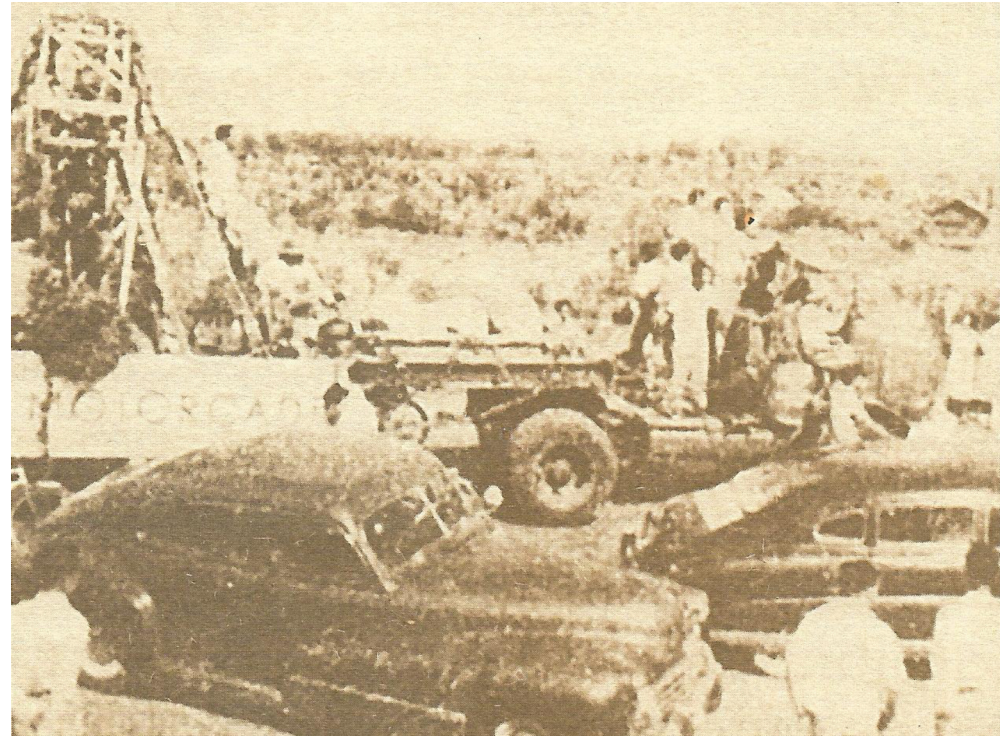
sec. 1. Section four of Act Numbered Eighteen hundred and seventy, as amended, is further amended to read as follows:

"Sec. 4. The government of said university is vested in a board of regents to be known as the 'Board of Regents of the University of the Philippines'. The Board of Regents shall be composed of the Secretary of Public Instruction, who shall be *ex-officio* chairman of the Board; the Chairman of the Com-

EXODO:

Ang Paglipat mula Padre Faura tungong Diliman 1948 - 1949

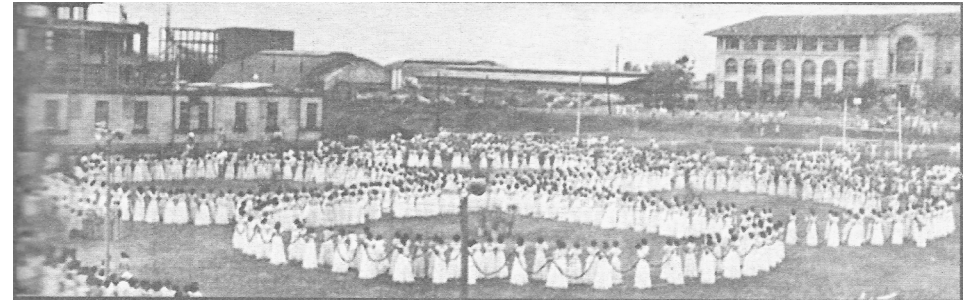
Noong 11 Pebrero 1949, sa isang makulay na parada ng Oblasyon mula Padre Faura tungong Diliman, pormal na inilunsad ang pagdiriwang ng ika-40 taong anibersaryo ng UP at ng opisyal na paglipat nito sa bagong tahanan.

Dinatnan sa Diliman ang mga pinakaunang gusali ng bagong kampus – ang Bulwagang Malcolm at Benitez. Sunod na naipatayo ang mga gusaling Palma, Melchor, at Quezon. Ang mga dating gusali ng mga militar ay ginawang silid-aralan at mga laboratoryo.

1950 - 1960

UNANG DEKADA:

Pang-araw-araw na Buhay sa Diliman

Nagpatuloy ang konstruksiyon ng mga gusali sa UP Diliman at patuloy na lumago ang kampus bilang isang komunidad. Nagtayo ng mga simbahan, dormitoryo, pamilihan, klinika, parke, kainan, at mga tahanan para sa mga guro. Tumaas ang bilang ng mga mag-aaral at guro, dumami ang mga bagong kurso at kolehiyo.

Noong dekada '50, naging aktibo ang mga mag-aaral sa pagsali sa mga organisasyon, patimpalak, palakasan at pagsasanay pangmilitar pati na rin sa pagdalo sa mga pagtitipon at piging.

Hindi na lamang nakasentro sa mga gawaing akademiko ang naging buhay ng mga mag-aaral.

Sa mga huling taon ng dekada, muling umusbong ang damdaming makabayan ng mga mag-aaral. Nagsimula ang mga kilos-protestang laban sa administrasyon ng pamantasan at ng bansa. Naglabas ng matatapang na pahayag ang mag-aaral hinggil sa mga suliranin sa lipunan. Sa pangkalahatan, ang UP ay naging lunsaran ng mga bago at kritikal na kaisipan at makabayang pagkilos.

SAKRIPISYO

Matikas at walang kining nakatindig habang nakaangat ang dibdib. Nakalantad ang mga braso at nakabuka ang mga kamay. Nakatingala ngunit nakapikit; tila buongpusong handang ihandog ang kaniyang sarili.

Ang Oblation ay ang materyal na salin ni Guillermo Tolentino sa ikalawang saknong ng *Mi Ultimo Adios* ni José Rizal, bilang pagtugon sa hiling ni Pangulong Rafael Palma. Pinasinayaan sa Araw ng mga Bayani noong 1935, ang Oblation ay iniugnay sa pagsasakatawan at pag-alaala sa kabayanihan ng mga Pilipinong inialay ang kanilang sarili para sa bayan. Kakabit ng pakahulugang ito ang panawagan para sa makabayang pagtugon, na lalong nabigyang-diin noong 1939, kung kailan binasa sa harapan ng Oblation ang mga dalit ni Rizal para sa kabataan sa kaniyang akdang *El Filibusterismo*.

Noong 11 Pebrero 1949, sa ika-40 anibersaryo ng unibersidad, inilipat ang orihinal na Oblation mula sa Padre Faura patungo sa Oblation Plaza sa Diliman, kung saan nanatili ito hanggang palitan ng tansong bersiyon noong 1958.

Sa katapusan ng 1957, bilang pagpuna sa mga kakulangan ng administrasyon, malawakang nagprotesta ang mga mag-aaral. Sa unang pagkakataon, binalutan ng itim na tela ang Oblation at sinabitan ng mga plakard ang kaniyang mga kamay. Sa kabila ng pagsalungat dito ng administrasyon, nagbunsod iyon ng bagong pagpapakahulugan sa Oblation—ang pagkilos laban sa pang-aapi at kawalan ng katarungan.

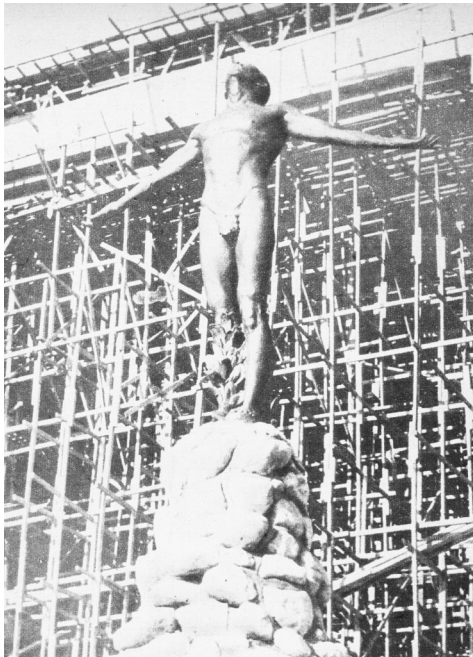
Sa kasalukuyan, ang Oblation ay itinuturing na mahalagang simbolo ng Unibersidad. Habang humuhugot mula sa lumalagong pagpapakahulugan, taglay nito ang hamon na ialay ang sarili para sa bayan, at ang diwa ng progresibong pag-iisip at pagkilos.

ANG ESKULTOR

Si Guillermo Tolentino (24 Hulyo 1890 – 12 Hulyo 1976) ay isang batikang eskultor sa estilong neo-klasisismo na tinanghal bilang Pambansang Alagad ng Sining sa Sining Biswal (Eskultura) noong 1973. Siya ay nagtapos sa Paaralan ng Sining Biswal ng Unibersidad ng Pilipinas at pagkatapos magpakadalubhasa sa Estados Unidos at Europa ay naging propesor at direktor sa Pamantasan ding ito. Dito niya nilikha ang kanyang obrang ang Oblation, na siyang naging pinakakilalang simbolo ng Unibersidad. Kabilang rin sa mga tanyag na likha ni Tolentino ang Monumento ni Bonifacio sa Caloocan.

ANG OBRA

Tumatalima ang Oblation sa estilong neo-klasisismo o beaux arts, na naglalayong iwangis ang likha sa ideal na hubog at anatomikong proporsiyon ng tao. Bagaman nabanggit ni Tolentino na ibinatay niya ang likha sa dalawang modelo—isa para sa hubog, at isa pa para sa mahabang proporsiyon ng katawan—hindi niya tinukoy ang partikular na modelo para sa mga bahagi ng iskultura.

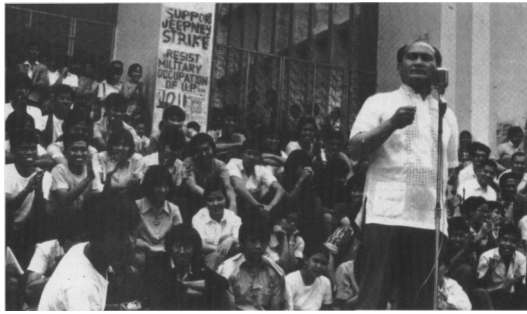
Mayroong tansong bersiyon ng Oblation na nakatindig sa bawat kampus ng Unibersidad ng Pilipinas. Ang pinakaunang bersiyon ay likha ni Tolentino noong 1958 na ngayon ay nasa UP Diliman. Ito ay nakatayo sa isang pedestal na gawa sa mga pinagpatung-patong na bato mula sa Ilog ng Montalban (ngayon ay Marikina). Ang Oblation ng UP Manila, Baguio, at Iloilo ay likha ni Anastacio Caedo. Nilikha naman ni Napoleon Abueva ang nakatayo ngayon sa UP Los Baños, Tacloban, Miag-ao, at Davao. Si Grace Javier-Alfonso ay lumikha ng bersiyon para sa UP Open University at Philippine General Hospital. Sa mga bersiyong nabanggit, gumamit ang mga eskultor ng cast mula sa orihinal na Oblation; habang ang mga likha ni Javier-Alfonso para sa UPD Extension Program sa Pampanga at Bonifacio Global City (BGC), gayundin ang likha ni Fidel Araneta para sa UP Cebu, ay inihalaw sa orihinal, ngunit ginamitan ng bagong disenyo. Sa lahat ng bersiyon ng Oblation, mayroong halamang kataka-taka sa kaniyang kanang paa, na sumisimbolo sa diwa ng paglilingkod.

1960 - 1971

KILUSANG KABATAAN

Taong 1961, lumaganap ang “Witch Hunts” na isinagawa ng Committee on Anti-Filipino Activities (CAFA) sa harap ng di-makatarungang pag-akusa ng “komunismo” sa mga estudyante at propesor ng UP. Nagsama-sama ang mga kasapi ng komunidad ng UP upang ipagtanggol ang kanilang karapatan at kalayaang akademiko. Ang insidenteng ito ay nagsilbing paunang alon sa lumalakas na agos ng nasyonalismo at aktibismo sa Unibersidad, at sa paglago ng kilusang estudyante noong dekada ‘60. Sa sumunod na taon, natatag ang iba’t ibang organisasyong naging mahalaga sa pamumuno sa kilusang kabataan para harapin ang mga hamon sa lipunan.

1972-1986

ANG UP DILIMAN SA ILALIM NG BATAS MILITAR

Sa simula ng bagong dekada – 1970 – sumambulat ang puwersa ng kabataan sa tinaguriang First Quarter Storm o Unang Sigwa. Libo-libong estudyante at aktibista ang tumungo sa mga lansangan para labanan ang awtoritaryong administrasyon ni Ferdinand Marcos. Mula sa State of the Nation Address (SONA) sa Kongreso hanggang Mendiola at lampas pa, kasama sa sigwang ito ang mga estudyante-aktibista ng UP.

Noong 1983 sa panahon ng pamumuno ni Pres. Edgardo Angara, ang UP Diliman at iba pang kampus ng UP sa iba't-ibang bahagi ng bansa ay itinalagang mga autonomous unit sa pamumuno ng kani-kanilang mga Tsanselor.

1972-1999

ANG UP DILIMAN SA HARAP NG GLOBALISASYON

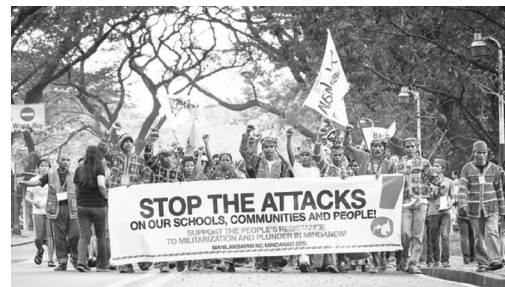
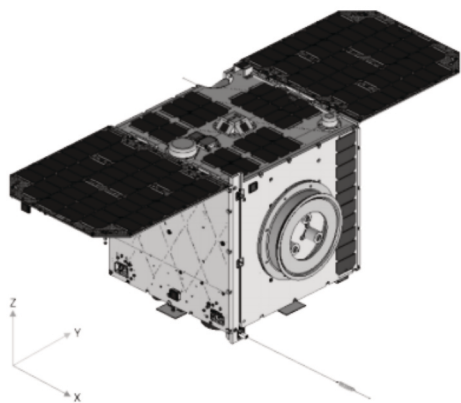
Sariwa pa ang tagumpay ng EDSA People Power Movement at ang unang kampeonato ng UP Basketball Team sa University Athletic Association of the Philippines (UAAP) noong 1986, kinailangang harapin ang mga luma ngunit kagyat nang mga realidad ng pagpapatakbo ng isang unibersidad. Kasama na rito ang mga suliraning kaakibat ng rehistrasyon, ang hamon ng paglikha ng napapanahong kurikulum, at ang patuloy na karahasan sa loob ng kampus. Kaagapay din nito ang pagsabay ng UP sa pagsulong ng teknolohiya noong dekada 90 na

nagamit lalo na sa pananaliksik sa larangan ng agham. Sa panahon ding ito sinimulan ng UP na itakda ang tungkulin nito sa lipunan, lampas sa aktibismong ipinamalas laban sa rehimeng Marcos. Sa pamamagitan ng Pahinungod, isang boluntaryong programang sinimulan sa panahon ni Pangulong Emil Q. Javier, ipinahayag ng mga mag-aaral, mga guro, at ng mga tagapamahala ng Pamantasan na ang espasyong sinasaklaw ng mga taga-UP ay hindi nakakulong sa loob ng kampus, bagkos ay malawak na umaabot sa sambayanang Pilipino.

2000 - 2019

ANG UP DILIMAN TUNGO SA BAGONG SIGLO

Kasabay ng pagpasok ng bagong siglo ang patuloy na pagharap ng UP sa mga bagong realidad na dala ng globalisasyon. Nilagdaan ang panibagong UP Charter sa bisperas ng pagdiriwang ng ika-isandaang taon ng pagkakatatag ng unibersidad noong 2008. Tampok dito ang pagtatakda sa UP hindi lamang bilang isang pamantasan para sa pagtuturo, kundi isa ring pamantasan para sa

pananaliksik. Nakapaloob sa desisyong ito ang kolektibong pagsisikap upang maitaas ang reputasyon ng UP sa pandaigdigang entablado. Naging sentro din ang UP Diliman, kasama ng mga karatig pook sa kahabaan ng Commonwealth Avenue, sa usapin ng komersiyalisasyon ng mga lupain. Bawat pagtutol at pagsang-ayon ay maituturing na pagsusulat ng naratiba ng espasyo ng pamantasan.

ANG SUSUNOD NA 70 TAON:

Pamantasan ng Bayan

Sa kabila ng nakabibigla at nakalulungkot na pagkasunog ng ilang mahahalaga at makasaysayang mga gusali sa Unibersidad, nananatiling aktibo ang pamantasan sa pakikisangkot sa mga isyung pambansa sa iba't-ibang paraan sa loob man ng silid-pulungan o sa lansangan. Nariryan ang pakikibahagi ng mga propesor ng Unibersidad sa pagbuo ng mga kurikulum, pagsasanay ng mga guro at pagsusulat ng mga batayang aklat para sa transisyon tungo sa edukasyong K-12.

Naging aktibo ang UP Diliman sa usapin ng hustisya para sa mga lumad na naging biktima ng militarisasyon at kaguluhan sa Mindanao. Marubdob ring tinutulan ng UP ang pagtatangkang baguhin ang kasaysayan o historical revisionism na nagsisilbi lamang sa politikal na interes ng iilan.

Naging malubak man sa simula, masasabing ang mga hakbang na ito ay daang patungo sa pagiging tunay na pamantasan ng bayan.

PAMAYANANG PANLIPUNAN

Ang UP Diliman, bilang isang pampublikong institusyon, ay ginagalawan ng iba't-ibang grupo ng tao – mga guro, estudyante, kawani, alumni, trabahador, manininda, guwardiya, drayber, migrante, mga magkakamag-anak, at iba pa – na patuloy na nagbibigay kahulugan sa pamumuhay sa loob ng kampus. Ang video na ito ay naglalayong maipakita ang iba't-ibang paraan ng paninirahan sa kampus bukod sa mga kapansin-pansin at pangkaraniwang paraan ng pagkilos na nahubog ng mga gusali at lansangan dito. Nais nitong siyasin ang uri ng pamumuhay ng mga mamamayan ng UP. Sa pamamagitan ng pananaliksik at pakikipagkuwentuhan sa iba't ibang sektor o stakeholder ng UP Diliman, hinihimok tayong makinig sa kanilang mga boses at perspektibang sumasalamin sa kanilang mga karanasan sa pananahan sa loob ng kampus.

PAMUMUHAY AT PAMAMAHAY SA UP DILIMAN

MGA KUWENTONG UP DILIMAN

Ang pitumpong taong pamamalagi ng UP sa Diliman ay nagbunga ng maraming istorya tungkol sa mga gusali, espasyo at sulok ng kampus at mga karatig nitong lugar. Ang mga istorya’y lalong pinagyaman ng kasaysayang taglay ng Diliman bago pa man nito kinanlong ang UP (katulad ng pagiging base militar nito noon), ng mga personalidad na nagpapakulay sa buhay sa kampus at ng mga espiritung umaaligid sa mga espasyo nito.

MGA KABABAIHAN NG UP DILIMAN

Hindi matatawaran ang malaking ambag ng mga kababaihan sa pamumuhay sa UP Diliman--mula sa mga kagila-gilalas na pagdiriwang tulad ng cadena de amor kung saan kinikilala ang “katauhan, pamumuno at katalinuhan” ng mga babaeng mag-aaral ng UP Diliman at sa pagkakatalaga ng unang babaeng presidente ng Unibersidad, hanggang sa mahabang panahon ng paglilingkod ng organisasyon ng mga kababaihang guro na patuloy na sumusuporta at tumutugon sa mga pangangailangan ng komunidad ng UP Diliman. Ang kasalukuyang mga nakalatag na gabay at polisiya na nangangalaga sa karapatan sa kasarian at sekswalidad ay produkto rin ng mahabang panahon ng pagbabantay ng mga kababaihan sa karapatan at kaligtasan ng isa’t-isa.

TANGLAW NG BAYAN

Ang UP Diliman ay patuloy na nagsisilbing saksi at testigo sa mga katiwalian at kalupitang dulot ng kawalan ng pagkakapantay-pantay sa karapatan ng mamamayang Pilipino, at palagi nangunguna sa pagpapalaganap ng kaalaman sa mga isyung ito, sa pamamagitan ng mga kilos protesta mula pa noong panahon ng Batas Militar hanggang sa kasalukuyan, sa ginaganap na taunang kampuhan ng mga lumad sa loob ng UP Campus.

KANLUNGAN NG MALAYANG KAISIPAN

Ang UP Diliman ang luminang sa kaisipan ng mga kilalang nagsusulong ng mga makabagong haraya, mga progresibo at repormista, sa mga patuloy na humahamon sa status quo at nagpapanday ng mga bagong daan para sa unibersidad at para sa bayan. Pinatutunayan ito ng makinang na listahan ng mga naging Pambansang Alagad ng Sining at Pambansang Siyentista na marami ay mga miyembro ng kaguruan ng unibersidad. Patuloy nilang iniaalay ang kanilang sarili at mga gawain para sa pagpapabuti ng buhay ng mga Pilipino at sa pagpapatatag ng bansa.

ANG KOMUNIDAD NG UP DILIMAN

Pitumpung taon mula noong lumipat ang Unibersidad ng Pilipinas sa Diliman, nabuo ang isang komunidad na binibigkis hindi lamang ng mga gawain sa akademya o sa trabaho kung hindi ng mga magkakaugnay na karanasang bunga ng pagiging magkakamag-anak, magkakapitbahay, magkakababata, magkasama sa pananampalataya at suki ng isa't-isa.

TAHANAN, DALUYAN AT LAGUSAN

Ang UP Diliman ay isang mahalagang lunan hindi lamang para sa mga residente, kawani at mag-aaral nito kundi maging sa iba pang mga taong ginagalawan ang Unibersidad bilang lugar pahingahan, palipasan ng oras, lagusan, tagpuan at lokasyon para sa iba pang mga gawain at layon.

ESPASYONG PINAGTATALUNAN

Sa paglipat ng UP sa bago nitong tahanan sa Diliman at sa patuloy na pagsasagawa ng mga proyektong “pangkaunlaran” sa lupain nito, nagpapatuloy din ang pagtutunggalian tungkol sa karapatan sa lupa gamit ang kanya-kanyang bersyon ng kasaysayan. Habang ang isa’y lumalaban para sa karapatang patuloy na manirahan sa lugar, ang isa nama’y iginigiit ang kanyang karapatan sa teritoryong nasasakupan.

ISKOLAR NG BAYAN

Ang espasyo ng iskolar ng bayan ay kapuwa sa loob at sa labas ng silid-aralan. Ang edukasyon na hinubog sa UP ay nakasandig sa prinsipyong mahigpit ang relasyon ng kaalamang teoretikal at paglapat nito sa kondisyon ng lipunang Pilipino. Ang pag-aaral ng iskolar ng bayan ay nagmumula sa mga aklat, matalas na pananaliksik at pagsusuri, at direktang karanasan ng pakikisangkot sa ating kapaligiran at lipunan.

Sa seksiyong ito kinikilala ang mga iskolar ng bayan na walang takot na ginamit ang kanilang husay, galing, at talino upang mapabuti at mabanyuhay ang lipunan, at sa ilang pambihirang pagkakataon ay ibinuwis ang buhay para sa bayan.

MGA MUKHA NG AKTIBISMO SA UP DILIMAN

LEAN ALEJANDRO

“The struggle for freedom is the next best thing to actually being free.” – Lean Alejandro

Namulat at naging mulat sa mga dekada ng masidhing pagpapanibagong panlipunan at pampolitika, tumanyag si Lean bilang natatanging lider-estudyante sa loob at labas ng Unibersidad ng Pilipinas. Manunulat ng Philippine Collegian at Pangulo ng Konsehong Pangmag-aaral, naging tinig siya laban sa pang-aabuso ng diktaduryang Marcos at para sa paglahok ng kabataan sa mga isyung pambansa. Pauwi matapos manawagan para sa isang pagkilos laban sa pagmamalabis ng militar noong 1987, kikitin ng isang bala sa ulo ang buhay Lean—sabay ng kanyang pangarap para sa mga mamamayang Pilipino.

DESAPARECIDOS

Maraming malalagim na bahagi ang kasaysayan ng bansa. Isa rito ang kuwento ng mga desaparecidos—ang mga indibidwal na biglaan na lamang naglaho. Humigit kumulang na 1,500 na ang desaparecidos simula noong panahon ng diktadura ni Marcos hanggang ngayon. Dalawa sa mga ito ay sina Rizalina Ilagan at Sherlyn Cadapan na kapwa mag-aaral sa UP Diliman.

Si Rizalina Ilagan ay isang honor student, artistang pangteatro, at manunulat na sumali sa Kabataang Makabayan (KM). Nang lumaon, siya ay sumali sa lumalaking underground movement laban sa rehimeng Marcos. Naniniwala ang kanyang kapatid na ang mga kasapi ng 2nd Military Intelligence Group, 2nd Constabulary Security Unit, at 231st Company of the Philippine Constabulary ang responsable sa paglaho ni Rizalina noong 1977.

Maituturing na mayroong napakagandang kinabukasan si Sherlyn Cadapan sa larangan ng isports. Siya ay nasa pangangalaga ng track and field legend at heptathlon champion na si Elma Muros. Ngunit hindi naiwasang tugunan ni Sherlyn ang tawag ng masa. Siya ay nangarap na maging isang community organizer at naglayong lumubog nang mas malalim sa buhay ng mga magsasaka sa Bulakan. Sa huling araw ng paglilitis ng kaso ng pagdukot sa kanya noong 2006, umamin si Army Maj. Gen. Jovito Palparan, Jr. na na-target si Sherlyn sa Oplan Bantay Laya ni dating pangulong Arroyo.

LEONARD CO

Si Leonardo Legaspi Co ay isang batikang iskolar sa larangan ng botany at isang taxonomist. Noong 1981, mahigit labing-isang taon nang pumasok siya sa UP Diliman, iniwan ni Leonard ang kolehiyo bago pa man siya nakapagtapos upang lumubog at makapaglingkod bilang manggagamot sa mga katutubo sa Cordillera na napag-iwanan ng administrasyon ni Marcos. Sa kanyang pananatili doon, nabuo niya ang librong “Common Medicinal Plants of the Cordillera Region”—na siyang gamit sa kanayunan kung saan ang mga Kanluraning gamot ay kulang at mahal. Noong 2008, nagawaran siya ng kanyang degree sa Botany mula sa UP Diliman, pagkatapos ng mahigit tatlong dekadang lumipas mula nang magsimula sa kolehiyo. Nananaliksik si Leonard at dalawa pang kasamahan sa kagubatan ng Kananga, Leyte noong 2010 nang sila ay mapatay sa isang insidente na kinasangkutan ng 19th Infantry Battalion ng Armed Forces of the Philippines.

DILIMAN COMMUNE

Sa unang linggo ng Pebrero 1971, pumasok ang puwersa-militar ng administrasyong Marcos sa campus ng UP Diliman para gibain ang mga barikadang itinayo ng mga estudyanteng nakiisa sa welga ng mga tsuper. Hindi umurong ang mga estudyante, at kasama ang mga guro, kawani, at ibang miyembro ng komunidad ng UP Diliman, lumaban sila sa pagpasok ng militar sa campus. Laban sa kalupitan ng puwersa ng gobyernong Marcos, idineklara ang Malayang Komunidad ng Diliman o Diliman Commune. Siyam na araw silang tumindig sa mga barikada upang ipagtanggol ang kalayaan ng Unibersidad.

Noong 23 Setyembre 1972, idineklara ni Pangulong Marcos ang Batas Militar at nabihag ang bansa sa kuko ng diktadura. Sa UP Diliman, ilang guro ang nadakip at nakulong, ibinawal ang mga organisasyong aktibista, at binuwag ang kilusang kabataan. Tumahimik ang Unibersidad. Nagpatuloy ang buhay. Ngunit hindi nagtagal ang katahimikan. Muling nahanap ng mga estudyante ng UP ang tapang upang patuloy silang nakibaka hanggang napatalsik ang diktador na si Ferdinand Marcos.

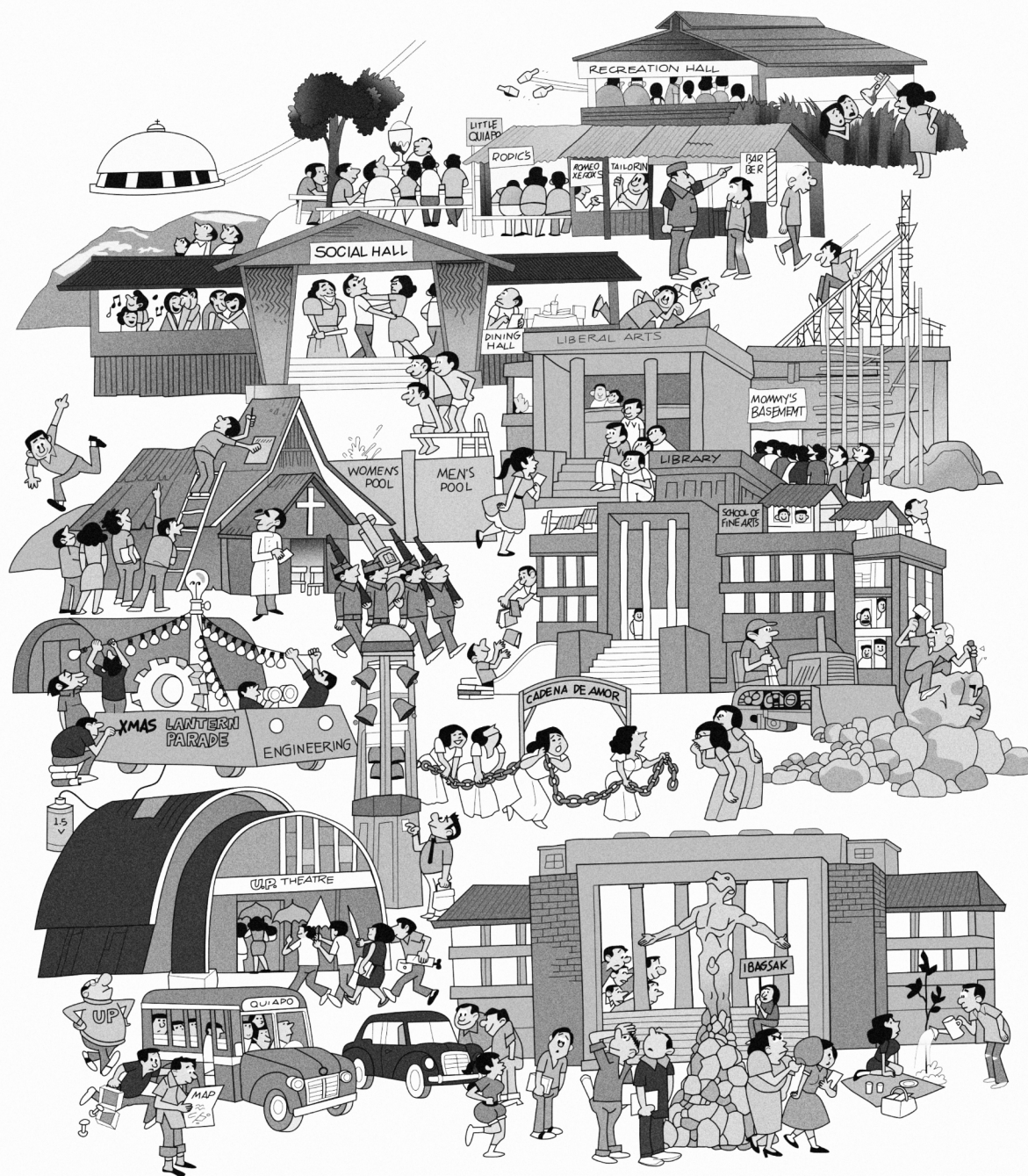

“BUHAY UP” SA SINING

Ang partikularidad ng buhay at karanasan sa UP Diliman ay madalas na maging paksain ng mga likhang-sining. Sentro na rito ay ang obra ni Larry Alcala, Pambansang Alagad ng Sining, sa *Slice of Life*, 1983, ukol sa buhay sa UP Diliman – ang mga sagisag-kultura ng buhay UP na biswal at performatibo, gayundin ang mga “tipos del pais” o mga tipo ng mamamayan sa UP Diliman. Binigyang-pugay ang *Slice of Life* ni Alcala ng mga guro mula sa UP College of Fine Arts sa pamamagitan ng makabagong bersiyon nito para sa 2019. Gayundin, ang mga komiks ni Manix Abrera ay tumutukoy sa relasyon ng mga miyembro ng komunidad ng UP Diliman.

NATIONAL ARTIST LARRY ALCALA

Si Larry Alcala (18 Agosto 1926 - 24 Hunyo 2002) ay isang cartoonist at ilustrador na naging tanyag dahil sa kanyang mga karikatura at komiks na naglalarawan ng pangkaraniwang buhay Pilipino, tulad ng *Slice of Life* (1980-1986), *Mang Ambo* (1963-1965), at *Asyong Aksaya* (1976-1984). Siya ay nagtapos sa Kolehiyo ng Sining Biswal sa Unibersidad ng Pilipinas kung saan siya rin ay naging propesor at tagapangulo ng Departamento ng Komunikasyong Biswal kinalaunan. Noong 2018, siya ay opisyal na napabilang sa Orden ng mga Pambansang Alagad ng Sining sa Pilipinas para sa larangang Sining Biswal.

MGA KUWENTO SA MAPA

Ang pagmamapa ng lugar ay isang proseso ng pagbibigay-hugis at kahulugan sa ating kapaligiran. Masasabing ang kartograpiya ay isang sining at agham na tumutulong sa pagtatalaga ng lugar.

May iba't ibang uri ng mapa sa kasaysayan ng sangkatauhan. Sa ilang pagkakataon, ang mapa ay naging armas ng kolonisador at naging mitsa ng digmaan at tunggalian. Ang mapa din ay ginagamit sa pagtahak sa bagong buhay at magbigay ng direksiyon sa ating lahat. Manipestasyon din ito ng mga inipong impormasyon ukol sa kultura ng isang bayan, tulad ng mga proyektong “cultural mapping.”

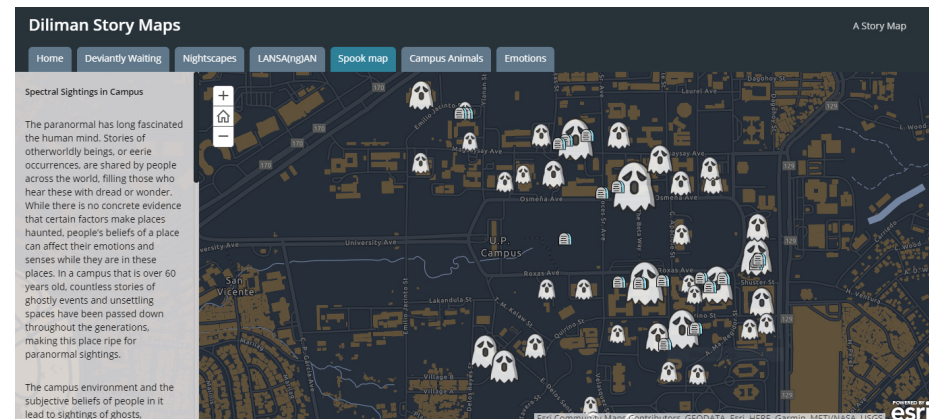
Sa seksiyong ito tinatampok ang mga “storymap” ukol sa UP Diliman. Ang mga kuwentong ukol sa multo, damdamin, geodesic path or mga shortcut, mobilidad, pagkain, at iba pa, ay mga kuwento ng pang-araw-araw na buhay sa campus at dinamikong relasyon ng lugar at ng mga taong nagbibigay ng sarili nilang pagpapakahulugan sa lugar. Hinihikayat tayong lumahok sa paglika ng ating kuwentong UP Diliman, bilang ating tahanan at liwasan.

STORY MAPS: MGA KUWENTO SA MAPA

Ang story map ay isang geospatial na pagkukuwento na nagbibigay-diin sa relasyon ng gawaing kartograpikal at paglikha ng naratiba. Ito ay itinuturing na isang analytical tool na sumusuri sa espasyo gamit ang proseso ng pagkukuwento upang matunton ang mobilidad ng ating realidad. Ito ay nagbunsod sa iba pang pag-aaral na tulad ng literary cartography, geomedia, at cinematic cartography.

Ginamit ang story map sa pagbagtas ng mga cultural map ng UP Diliman at sa paglalarawan ng alternatibong pananaw sa mga espasyo ng komunidad sa loob ng Kampus. Kabilang dito ang mga mapa pagkilos ng tao at ng mga alagang hayop sa loob ng kampus, gayundin ang pagtunton sa mga espasyo na pumupukaw ng partikular na

emosyon o pakiramdam sa mga tao na gumagamit ng mga espasyo. Kumalap ng datos ang grupo ng mananaliksik sa pamamagitan ng online survey na ipinasagot sa mga estudyante, alumni, residente, at iba't ibang sektor ng komunidad. Nagsagawa rin ang grupo ng mga field survey at ethnographic reconnaissance, sa tulong ng Global Positioning System (GPS), upang mabigyang-imahe ang mga kuwento tungkol sa dinamiko at mga nagbabagong mga lugar sa loob ng UP Diliman. Ang mga datos na ginamit sa mga story map ay galing sa pananaliksik na isinagawa noong Disyembre 2018 hanggang Enero 2019, at sa mga proyekto ng mga estudyante ng Geography 192 (Field Methods in Geography) noong 2016.* Gayundin, ang mga datos na inambag ng mga bisita ng eksibit ng Lupang Hinirang noong Pebrero-Abril 2019 na ginanap sa Bulwagan ng Dangkal Museum ay nakapaloob din sa mga updated na story maps.

*Ang mga datos na ito ay ginamit nang may buong pahintulot ng mga estudyante na naglikom nito.

UP VIRTUAL SPACES

Sa paglawak ng abot ng Internet at teknolohiya, naging mahalagang bahagi rin ng kultura at naratibo ng UP ang mga espasyong birtuwal na nagsisilbing luan para sa iba't ibang anyo ng interaksyong online. Ang PinoyExchange ay isa sa mga pinakaunang espasyo kung saan ang mga miyembro ng Unibersidad ay maaaring makipagtalakayan sa pamamagitan ng iba't ibang forum. Taong 2010 naman nang maitatag ang Narinig Ko sa UP (Overheard at UP) na naging tahanan ng maraming kuwento at karanasan ng mga mag-aaral, alumni, guro, at iba pang kasapi ng komunidad tungkol sa UP. Nariyan din ang Humans of Diliman na hango naman sa Humans of New York ni Brandon Stanton kung saan ang bawat retrato ng mga miyembro ng komunidad ng UP Diliman ay may kalakip na kuwento. Ang mga pahinang tulad ng The Diliman Files at UPD Freedom Wall ay nagbigay daan din para sa malayang pagbabahagi ng nakararami.

ACKNOWLEDGMENTS

UNIVERSITY ADMINISTRATION

Chancellor Michael L. Tan, PhD (2014-2020)
Office of the Vice Chancellor for Academic Affairs
Office of the Vice Chancellor for Administration
Office of the Vice Chancellor for Research and Development
Office of the Vice Chancellor for Student Affairs
Office of the Vice Chancellor for Community Affairs

OFFICE FOR INITIATIVES IN CULTURE AND THE ARTS

Prof. Cecilia De La Paz, PhD
Director

2019 Advisory Board Members:

Prof. Ma. Bernadette Abrera, PhD <i>Dean, College of Social Sciences and Philosophy</i>	Prof. Edieser Dela Santa, PhD <i>Dean, Asian Institute of Tourism</i>
Prof. Amihan Bonifacio-Ramolete, PhD, <i>Dean, College of Arts and Letters</i>	Prof. Elena Pernia, PhD <i>Dean, College of Mass Communication</i>
Prof. La Verne de la Peña, PhD <i>Dean, College of Music</i>	Prof. Aurorita Roldan, PhD <i>Dean, College of Home Economics</i>
Prof. Ronualdo Dizer <i>Dean, College of Human Kinetics</i>	Prof. Leonardo Rosete <i>Dean, College of Fine Arts</i>
Arch. Armin Sarthou <i>Dean, College of Architecture</i>	Prof. Sir Anril Tiatco, PhD <i>Director, Diliman Information Office</i>
Prof. Josefina Estrella <i>Director, UP Theater Complex</i>	

Maria Lourdes Arandia	Luisito Mainot
Phoebe Mae Rostrata	Esperanza Dela Cruz
Maria Loren Rivera	Benjamin John Sagun
Johannah Mae Razal	Frances Anna Bacosa

Staff

This exhibit is a project component of the 2019 UP Diliman Arts and Culture Festival "Lakad-Gunita sa Lupang Hinirang."

INSTITUTIONAL PARTNERS

Office of the Vice Chancellor for Research and Development

Vice Chancellor Fidel R. Nemenzo, D.Sc.
Prof. Armando Somintac, PhD

2019 OVCRD Outright Research Grant for UP Diliman Narratives: Routes of Place-Making (A video documentation of the social and public history of the UP Diliman Campus)

University Theater Complex

Prof. Josefina Estrella
Maree Barbara M. Tan-Tiongco
Samanta Hannah B. Clarin
Christopher A. Dominguez
Ann Rozelle C. Gaca
Henriette P. Baes
Loreny G. Sotto, Jr.
Ronald M. Bautista
Manolito J. Roxas
Jayson V. Bosque
Archie R. Olarte
Ferrer C. Carabot
Jose G. Estaras
David Ben B. Israel
Juancho Misolas
Vilma M. Vilmonte
Rhyan Mariamonte
Gemma M. Castillo
Richard Cullano

College of Fine Arts

Dean Leonardo C. Rosete
Prof. Leonilo O. Doloricon
Prof. Ruben Fortunato M. De Jesus
Prof. Jose Melchor A. Silvestre
Melvin Calingo
Stephanie L. Pascual
Bim Bacaltos

University Main Library

Prof. Chito Angeles
Prof. Eimee Rhea Lagrama
Amalia Javier
Liberato Javier
University Archives and Records Depository
Special Collections Section

Office of the Campus Architect

Arch. Mark Morales
Arch. Ringer Manalang

INSTITUTIONAL SUPPORT

Campus Maintenance Office

Arch. James Christopher P. Buño

Office of Student Housing

Prof. Shirley Villosillo-Guevarra, PhD
Malou Sustituido

College of Education

Dean Marie Therese Angeline Bustos, PhD

Department of Art Studies

Prof. Roberto Paulino, PhD
Napoleon Rivera

Department of Speech Communication and Theater Arts

Prof. Belen Calingacion, PhD
Alfred Crisologo

UPD CAMPUS COMMUNITIES REPRESENTATIVES

UP Campus Barangay Council
Felix C. Dalisay
Severa Arias
Jovita Contillo
Rosa T. Zalun
Sisenendo T. Salvo
Danilo J. Arceo
Maria Cortez
Alejandro A. Gayagoy, Jr.
Gilbert T. Palma
Lita C. Lagmay
Rosita T. Palaña
Leonora Eusebio

Krus na Ligas Barangay Council
Julian B. Santos

Resource Persons

Severa Arias
Gregoria Cervantes
Sandy Daza
Karen Jago-on
Florinda Lesaca
Prof. Jose Ernie Lope, PhD
Prof. Emerita Elena Mirano, PhD
Julian “Jolly” B. Santos
Prof. Mark Zarco
Arch. Ringer Manalang
Felix Dalisay
National Scientist Mercedes B. Concepcion, PhD
Remedios Monduiging, PhD
Prof. Nancy Kimuell-Gabriel, PhD
Ivy Taroma
National Artist Ramon P. Santos, PhD
Hon. Zenaida Lectura
Ardie O. Lopez
Irineo Odoy
Karl Castro
Diego Kaalim
Khryzza de Guzman

Kristine Faith Puton
Leonora Eusebio
National Artist Ryan Cayabyab
Selma G. Cortes
Carmen M. Pascual
Princess Nemenzo
Mr. Alquin “Dong” F. Gayagoy
Prof. April J. Perez
National Scientist Gavino C. Trono Jr.
Prof. Allyson Miralles-Hije
Prof. Merlyn Sornoza

Performers

Myron De La Cruz
Keisha Joy Paulo
Hannah De Guzman
Esteban Fulay, Jr.
Karl Salenda
Bullet Dumas
Jayson Gildore
Jojo Dela Rosa
Burn Belacho
Tapati

CURATORIAL TEAM

Prof. Cecilia De La Paz, PhD
Prof. Ricardo Trota Jose, PhD
Curators

Michael Bernal
Mapee D.Z. Singson
Assistant Curators

Mapee D.Z. Singson
Exhibit Designer

Prof. Emeritus Grace Javier Alfonso, PhD.
Prof. Leonardo Rosete
Prof. Bryan Viray
Creative Consultants

Research Team

Prof. Ricardo Trota Jose, PhD
Archival Research Head

Michael Bernal
Rieyen D. Clemente
Larah Vinda B. Del Mundo
Diego Vicente A. Magallona
Archival Researchers

Prof. Monica Fides Amada W. Santos
Field Research Head

Prof. Joseph Palis, PhD
Cartography Supervisor

Mark Aimon I. Pangan
Patricia O. Algura
Solomon Sarne
Field Cartographers / Researchers

Jade Corong
Kariema Bagas
Jasmine Martinez
Transcribers

Creatives Team

Louise Jashil Sonido
Audio-Visual Director

Paul Cyril Torrente
Photographer

Prof. Manuel Kristoffer Giron
Graphic Designer and Layout Artist

Kariema Bagas
Research Assistant

Lance Agustin
Peter John Panelo
Videographers

Christelle Delvo
Brian Sulicipan
Alyssa Suico
Leslie Corpuz
Chino de Vera
Celina Donato
Louise Jashil Sonido
Angelica Villanueva
Video Editors

Paul Cyril Torrente
Res Demdam
Geri Matthew Carretero
Christofer Hizon
Mural Artists

Participating Artists

National Artist Guillermo Tolentino
National Artist Larry Alcala
Dominador Castañeda
Reuben Ramas Cañete
Gigi Alfonso
Toym Imao
Manix Abrera
Manolo Sicut
Neil Doloricon
Totet de Jesus
Mel Silvestre
Bim Bacaltos
Melvin Calingo
Stephanie Pascual
Ben Sy
Jesie Castro

Exhibition Team

Louise Marcelino Salas
Mark Louie Lugue
Exhibit Coordinators

Maria Regina Manalo
Merselle Montes
Pauline Bianca Ma-alat
Frances Anna Bacosa
Exhibition Assistants

Exhibition Materials

Prof. Ricardo Trota Jose, PhD
Molave Residence Hall
University Library
Institute of Biology

Exhibition Text

Prof. Cecilia De La Paz, PhD
Prof. Ricardo Trota Jose, PhD
Michael Bernal
Prof. Monica Fides Amada W. Santos
Prof. Joseph Palis, PhD
Diego Vicente A. Magallona
Rieyen D. Clemente
Larah Vinda B. Del Mundo
Solomon Sarne
Mark Aimon Pangan
Patricia Algura
Mark Louie Lugue
Frances Anna Bacosa
Merselle Montes
Pauline Bianca Ma-alat
Section Writers

Prof. Gonzalo Campoamor II, PhD
Prof. Monica Fides Amada W. Santos
Copy Editor

Prof. April Perez
Madilene B. Landicho
Translators

Prof. Manuel Kristoffer Giron
Layout Artist

Technical Support

Christofer Hizon
Marifi Achico
Rodrigo De La Paz
Agnes Mejia
Wally Cayetano Bondoc
Roberto Gray
Meldin Nerval
Noy-noy Agarin
Bot-bot Lachecha
Jhowanie Bondoc
Roberto Pojanos

Special Thanks

Ms. Jacqueline Ongking
Philippine Collegian 2006-07
Olivia Kristine Nieto
Merce Planta, PhD
Raquel Florendo, PhD
Vladimeir Gonzales, PhD
Joey Tanedo
Lisa Ito
Art Studies 281 Class
Sheign David
Gab Loste
Jan Paul Martinez
Michaela San Andres
Jane O. Vinculado
UP MSI-Bolinao Marine Laboratory
UP Madrigal Singers
UP Streetdance Club
UP Dance Company
UP Symphonic Band

UP Kontemporaryong Gamelan Pilipino
UP Iris
TVUP
DZUP

Website Team

Dr. Cecilia De La Paz
Content Creator

Prof. Monica Fides Amada Santos
Segment Writer

Prof. Louise Jashil Sonido
Videographer and Video Editor

Dr. Joseph Palis
Consultant

Solomon Sarne
Cartographer

Prof. April Perez
Madilene B. Landicho
Content Translator

Merselle Montes
Project Manager

Martin Leandro Tablang
Karlo Mark Tablang
Web Developers

Benjamin John Sagun
Web Designer

Maria Loren Rivera
Project Coordinator

Ma. Giesil Carina Merin
Asst. Project Coordinator

Katrina Nicole Yap
Frances Anna Bacosa
Kariema Bagas
Pauline Bianca Ma-alat
Researchers

Jade Corong
Angelica Villanueva
Video Team Members

Maria Lourdes Arandia
Phoebe Mae Rostrata
Administrative Support

BIBLIOGRAPHY

- Bauzon, Leslie E., et al. *University of the Philippines: the first 75 years: 1908-1983*. Edited by Oscar M. Alfonso. Quezon City: University of the Philippines Press, 1985.
- Cañete, Reuben and Santiago Pilar. "Oblation." In *CCP Encyclopedia of Philippine Art*. Manila: Cultural Center of the Philippines, 2017.
- Cañete, Reuben. "From the Sacred to the Profane: The Oblation Ritualized." *Humanities Diliman* 6, 1-2 (2009), 1-20.
- . *Sacrificial bodies: the Oblation and the political aesthetics of masculine representation in Philippine visual cultures*. Quezon City: University of the Philippines Press, 2012.
- . "Sacrificial bodies: the Oblation and the political aesthetics of masculine representations in Philippine visual cultures." Dissertation. University of the Philippines-Diliman, 2008.
- Cultural Center of the Philippines Encyclopedia of Philippine Art*, 2nd ed. vol. 5. Edited by Nicanor Tiongson. Manila: Cultural Center of the Philippines in cooperation with the Office of the Chancellor, University of the Philippines Diliman, 2017.
- Evangelista, Oscar L. *Icons and Institutions: essays on the history of the University of the Philippines, 1952-2000*. Quezon City: University of the Philippines Press, 2008.
- Gonzales, Narita Manuel and Gerardo T. Los Baños. *UP Diliman: home and campus*. Quezon City: University of the Philippines Press, 2010.
- Jose, Ricardo Trota. *Celebrating the birth and rebirth of the UP College of Liberal Arts (1910-1983)*. Quezon City: UP College of Arts and Sciences Alumni Foundation, 2011.
- Lopez, Helen E. *At the helm of UP: presidential accents*. Quezon City: Office of the Secretary of the University of the Philippines, 1999.
- Morales, Mark Anthony M. "Of art, symbols, memory of place: exploring Philippine architectural and urban design character coherence potentialities by utilizing UP Diliman's built environment as model." *Espasyo: Journal of Philippine Architecture and Allied Arts* 2, (2011): 6-17.
- Official Gazette*. 1908, University Archives, University of the Philippines Diliman, Quezon City.
- Ordoñez, Elmer A. *Diliman: Homage to the Fifties*. Quezon City: University of the Philippines Press, 2003.
- Quina, Francis Paolo M. "Remembering UP Diliman: a review of killing the spider: memoirs of Engr. Vicente C. Ponce as told by Rolando E. Villacorte." *University of the Philippines newsletter*, XXXII, 12, (2011): 9.
- Rizal, Jose. *El Filibusterismo*. Translated by Patricio Mariano. Manila: Pambansang Komisyon ng Ikasandaang Taon ni Jose Rizal, 1961.
- Roman, Emerlinda R. Foreword to *Sites and Symbols: UP Diliman landmarks*. Quezon City: Office of the Chancellor, 2000.
- The Philippinensian*. 1950, Dr. Ricardo Jose Archives.
- The University of the Philippines: A University for Filipinos*. 1984, University Archives, University of the Philippines Diliman, Quezon City.
- University of the Philippines Quadragesimal Anniversary & Open House*. Souvenir program, 1949, University Archives, University of the Philippines Diliman, Quezon City.
- UP and the nation in the next 100 years: 1998 UP Faculty Conference report*. Quezon City: UP Diliman, 1999.
- "War Crimes – Manila 1945." Youtube video, 17:24. Posted 28 July 2011. <https://www.youtube.com/watch?v=J9xOp8z2Q-w>.
- Yabes, Leopoldo. *The University of the Philippines in perspective*. Quezon City: University of the Philippines, 1971.
- . *Toward a greater University of the Philippines*. Quezon City: University of the Philippines, 1912.
- ## IMAGE CREDITS
- Ben Sy retraced version of Lauro Alcala's *Slice of Life* (1983).
- Caruncho, Eric S., Jose Y. Dalisay, Jr., et al. *Quezon City at 75: resurgent & resilient*. Quezon City: Erehwon Artworld Corporation, 2014.
- Carillon. XII (8). 1969.
- Cultural Center of the Philippines Encyclopedia of Philippine Art*, 2nd ed. vol 5. Edited by Nicanor G. Tiongson. Manila: Cultural Center of the Philippines in cooperation with the Office of the Chancellor, University of the Philippines Diliman, 2017.
- Defeo, Ruben D.F., and Patrick D. Flores. *Forming Lineage The National Artists for Visual Arts of the University of the Philippines*. Quezon City: University of the Philippines Office of the President, 2008.
- "Diwata-2." *Wikipedia Commons*. 30 October 2018, <https://en.wikipedia.org/wiki/File:Diwata-2.png>.
- Felix C. Dalisay archives.
- "History." *University of the Philippines-Diliman*. Accessed 10 February 2019. <https://upd.edu.ph/about/history/>.
- Jesie Castro comics.
- Jose, Ricardo Trota. *Celebrating the birth and rebirth of the UP College of Liberal Arts (1910-1983)*. Quezon City: UP College of Arts and Sciences Alumni Foundation, 2011.
- Julian B. Santos archives.
- Justice for Leonard Co Movement Facebook Page. <https://www.facebook.com/pages/category/Community/Justice-for-Leonard-Co-161565593886771/>
- Lupang Hinirang Workshop photographs.
- Manix Abrera comics.
- Reuben Ramas Cañete photographs.
- Ricardo Jose archives.
- Roman, Erlimanda R. Foreword to *Sites and Symbols: UP Diliman landmarks*. Quezon City: Office of the Chancellor, 2000.
- The Philippinensian*. 1939, University Archives, University of the Philippines Diliman, Quezon City.
- The Philippinensian*. 1950, Dr. Ricardo Jose Archives.
- The University of the Philippines: A University for Filipinos*. 1984, University Archives, University of the Philippines Diliman, Quezon City.
- University of the Philippines Quadragesimal Anniversary & Open House*. Souvenir program, 1949, University Archives, University of the Philippines Diliman, Quezon City.
- "UP Activists during Martial Law." *Wikipedia Commons*. 20 November 2016, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:UP_Activists_during_Martial_Law.png.
- UP Diliman ArcGIS screenshots.
- "War Crimes – Manila 1945." Youtube video, 17:24. Posted 28 July 2011. <https://www.youtube.com/watch?v=J9xOp8z2Q-w>.

LAKAD-GUNITA SA LUPANG HINIRANG
 BY BILIBAN AREA & CULTURE HUBS 2015

